

Esipuhe

Tässä *Teologisen Aikakauskirjan* numerossa tarjoamme lukijalle rautaisannoksen suomalaista Qumran-tutkimusta. Qumran-teemanumerolla on kaksi tavoitetta. Ensimmäinen tavoite on tarjota suomalaiselle lukijakunnalle päivitys uusimpaan Qumran-tietouteen sekä tutkimusalueen tuoreimpiin kysymyksiin ja trendeihin. Qumranin tekstien tutkimuksessa on tapahtunut suuria muutoksia sen jälkeen kun kaikki Qumranin yhdestätoista luolasta löytyneet käsikirjoitukset on 1990-luvulta alkaen saatu julkaistua ja käsikirjoitusarkistot ovat avautuneet koko tutkijayhteisön käyttöön. Monet niistä näkemyksistä, jotka syntyivät tutkimuksen siinä vaiheessa, kun vasta ensimmäisen luolan tekstit oli julkaistu, ovat joutuneet uuden tarkastelun kohteeksi. Tässä numerossa haluamme luoda katsauksen siihen, miten viime vuosikymmeninä käsitykset ovat muuttuneet sekä korjata joitakin varhaisimpia, puutteelliseksi osoittautuneita tulkintoja.

Numeron toinen tarkoitus on tehdä näkyväksi suomalaista Qumran-tutkimusta sen omassa kotimaassa. Moni suomalainen teologi ei välttämättä tiedosta, että Raija Sollamon alullesaattamana Helsingin yliopiston teologisessa tiedekunnassa toimii kansainvälisessäkin mittakaavassa poikkeuksellisen laaja Qumran-tutkimuksen yksikkö. Tuskin mis-

sään muualla Euroopassa tai Pohjois-Amerikassa – ehkä Göttingeniä lukuunottamatta – on vastaavanlaista keskittymää. Helsingiläisen Qumran-tutkimuksen vahvuuksiin kuuluu juurtuminen muuhun eksegeettiseen tutkimukseen sekä yhteistyö Septuagintan, Heprealaisen Raamatun ja Uuden testamentin tutkijoiden kanssa. Tämä numero on myös osoitus uudenlaisesta tutkimuskulttuurista. Kirjoittajista suuri osa on nuoren polven tutkijoita, jotka on jo tohtorikoulutusvaiheessa integroitu vahvasti mukaan tutkimukseen ja julkaisuhankkeisiin.

Tässä numerossa esittelemme lukijoille, miten Qumranin tekstilöydöt ovat muuttaneet käsitystä Heprealaisen Raamatun teksti- ja syntyhistoriasta. Toinen keskeinen tutkimusteema on kysymys Qumranin liikkeestä: keitä liikkeeseen kuului ja mikä sen suhde oli muuhun juutalaisuuteen. Qumranin tekstit ovat myös lisänneet ymmärrystä erilaisista juutalaiseen ajatteluun kuuluvista ilmiöistä. Tekstien ansiosta käsitys Toisen temppelin ajan juutalaisuudesta on toisaalta entistä moninaisempi, toisaalta nyansoidumpi. Numero sisältää lisäksi Raija Sollamon laatiman katsauksen suomalaisen Qumran-tutkimuksen historiaan ja nykytilaan.